

Հարցաշար
Առարկայական օլիմպիադայի
«Հայոց Եկեղեցու պատմություն» առարկայի
Հանրապետական փուլ - 2024
8-րդ դասարան - 120 րոպե

N 1-4

Ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներ
(0,5 x 4 = 2 միավոր)

- 1. Որտե՞ղ են առաջացել քրիստոնեական առաջին համայնքները.** *(0,5 միավոր)*
- 1) Փոքր Ասիայում
  - 2) Պաղեստինում
  - 3) Եգիպտոսում
  - 4) Անտիոքում
- 2. Ո՞վ է Ս. Սարգիս զորավարի աճյունից մասունք Հայաստան տեղափոխել.** *(0,5 միավոր)*
- 1) Ս. Մեսրոպ Մաշտոցը
  - 2) Ս. Հովսեփ Հողոցմեցին
  - 3) Ս. Ղևոնդ երեցը
  - 4) Ս. Սահակ Պարթևը
- 3. Ո՞ր կաթողիկոսի օրոք է կառուցվել Նարեկավանքը.** *(0,5 միավոր)*
- 1) Խաչիկ Ա. Արշարունու
  - 2) Սարգիս Ա. Սևանցու
  - 3) Անանիա Ա. Մոկացու
  - 4) Պետրոս Ա. Գետադարձի
- 4. Բարսեղ Ա. Անեցին Անին թողնելուց հետո որտե՞ղ է հաստատվում.** *(0,5 միավոր)*
- 1) Հնձուց վանքում
  - 2) Հոռոմոսի վանքում
  - 3) Շուղրի Կարմիր վանքում
  - 4) Նարեկավանքում

N 5-9

Կառուցված պատասխանով առաջադրանքներ
(1 x 5 = 5 միավոր)

- 5. Գեղարդը, ըստ ավանդության, Հայաստան բերվեց և մինչև մոնղոլական արշավանքները պահվում էր _____:** *(1 միավոր)*

6. Խաչիկ Ա.-ն նորոգում է Արգինայի կաթողիկոսարանը: Նրա օրոք ծաղկում է Արգինայի _____: (1 միավոր)
7. Հայ Եկեղեցին Ս. Գրիգոր Լուսավորչին դասել է ավագ սրբերի կարգը, նրա հիշատակին նվիրել մի շարք տոներ: Նրան հայտնի ներբող է ձոնել Ընդհանրական Եկեղեցու հայրերից _____: (1 միավոր)
8. Շուտով վանքը [Սև լեռ] փլվեց երկրաշարժի պատճառով, և երանելի վարդապետն իր աշակերտների հետ _____ ձոր կոչված վայրում հիմնեց Նոր Գետիկի վանքը: (1 միավոր)
9. Պավլիկյանները չէին ընդունում, որ Քրիստոս ծնվել է Մարիամ Աստվածածնից, այսինքն՝ ժխտում էին նրա _____: (1 միավոր)

N 10-11

Համապատասխանեցում պահանջող առաջադրանքներ՝ յուրաքանչյուրը՝ 4-5 փաստից (1 x 2= 2 միավոր)

10. Կատարել համապատասխանեցում. (1 միավոր)

1. Հռոմկլայի համահայկական եկեղեցական ժողովը	ա. 1203 թ.	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;">1</td><td style="width: 20px;"></td></tr></table>	1	
1				
2. Գրիգոր Գ. -ի ընտրությունը	բ. 1198 թ.	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;">2</td><td style="width: 20px;"></td></tr></table>	2	
2				
3. Պահլավունիների տոհմի կաթողիկոսական իշխանության ավարտը	գ. 1113 թ.	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;">3</td><td style="width: 20px;"></td></tr></table>	3	
3				
4. Լևոն Բ.-ի թագադրումն ու օծումը թագավոր	դ. 1204 թ.	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;">4</td><td style="width: 20px;"></td></tr></table>	4	
4				
	ե. 1178 թ.			

11. Համապատասխանեցնել գահակալման տարեթիվը. (1 միավոր)

1. Ներսես Բ. կաթողիկոս	ա. 574-604 թթ.	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;">1</td><td style="width: 20px;"></td></tr></table>	1	
1				
2. Ս. Հովհաննես Ա. Մանդակունի	բ. 461-478 թթ.	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;">2</td><td style="width: 20px;"></td></tr></table>	2	
2				
3. Բաբկեն Ա. կաթողիկոս	գ. 548-557 թթ.	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;">3</td><td style="width: 20px;"></td></tr></table>	3	
3				
4. Մովսես Բ. Եղիվարդեցի	դ. 549-556 թթ.	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;">4</td><td style="width: 20px;"></td></tr></table>	4	
4				
5. Ս. Գյուտ Ա. Արահեզացի	ե. 490-516 թթ.	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td style="width: 20px; text-align: center;">5</td><td style="width: 20px;"></td></tr></table>	5	
5				
	զ. 478-490 թթ.			

N 12-13

Աշխատանք սկզբնաղբյուրով (1 x 4= 4 միավոր)

12. Կարդալ տեքստը և պատասխանել հարցերին. (2 միավոր)

«Նրա իմաստության համբավը տարածվեց բոլոր ազգերի մեջ. Թեոքա անունով մի կոստանդնուպոլսեցի իմաստասեր լսելով սրա հռչակը՝ իր գրքերը բառնալով գրաստների վրա, եկավ փորձելու և վերահասու լինելու նրա իմաստությանը: Եկավ, շափ օրեր զրուցեց նրա հետ ու գտավ ամեն բանի մեջ հմուտ, նաև Սուրբ Հոգով լցված: Եվ երբ գնաց Կոստանդնուպոլիս քաղաքը, հարցրին նրան, թե «ինչպե՞ս էր լուրը, ճի՞շտ էր, թե՞ ոչ»: Նա ասում է. «Ինչպես լսեցիք, այնպես էլ տեսանք. քանի որ նոր ոմն Գրիգորիս Աստվածաբան է հարություն առել»: Եվ ամենքին զարմացնում էր նրանով»:

1. Ո՞ւմ մասին է խոսքը: (1 միավոր)

---

2. Ո՞ւմ աշխատությունից է մեջբերված հատվածը: (1 միավոր)

---

13. Կարդալ տեքստը և պատասխանել հարցերին. (2 միավոր)
**«Միհրանյան տոհմի փառքը գագաթնակետին հասցնողը քրիստոնեություն ընդունած
..... իշխանի երկրորդ որդին էր՝ Ջվանշիրը»:**

1. Ո՞ր իշխանի մասին է խոսքը: (1 միավոր)

---

2. Ո՞ւմ աշխատությունից է մեջբերված հատվածը: (1 միավոր)

N 14-16

**Տերմինների, հասկացությունների, պատճառահետևանքային կապերի, փաստերի
իմացություն պահանջող առաջադրանքներ:**

N 14

14.1. Ի՞նչ սկզբունքով է կազմված շարքը: Տվյալ շարքում ո՞րն է ավելորդը: (0,5 միավոր)

Սուրահ, Սուննա, Մեքքա, Հոռմ, Կաարա:

**14.2. Ի՞նչ սկզբունքով է կազմված շարքը: Տվյալ շարքում ո՞ր անունը չի համապատաս-
խանում շարքի կազմման սկզբունքին: (0,5 միավոր)**

Երևանի Ս. Սարգիս եկեղեցի, Գյումրիի Յոթվերք Ս. Աստվածածին եկեղեցի, Աշտարակի
Կարմրավոր կամ Ս. Աստվածածին եկեղեցի, Արթիկի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցի,
Կեչառիսի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցի:

N 15

15.1. Գտնել ճիշտ շարքը: Ի՞նչ սկզբունքով է այն կազմված:

(1 միավոր)

- ա. Ուխտանես պատմիչ, Հովհաննես-Սմբատ, Խաչիկ Բ. Անեցի
  - բ. Ս. Գրիգոր Նարեկացի, Գագիկ Ա. Բագրատունի, Վարդան Արևելցի
  - գ. Անանիա Նարեկացի, Ուխտանես պատմիչ, Ս. Գրիգոր Նարեկացի
-
-

15.2. Գտնել ճիշտ շարքը: Ի՞նչ սկզբունքով է այն կազմված:

(1 միավոր)

- ա. Մաղաքիա Օրմանյան, Շապուհ II, Կորյուն
  - բ. Մովսես Խորենացի, Հովհաննես Ե. Դրասխանակերտցի, Լեո
  - գ. Զաքարիա Ա., Եզնիկ Կողբացի, Արշակ II
-
-

N 16

1. Բերված պնդումներից ո՞ր երկուսն են ճիշտ:

(2 x 0.5 = 1 միավոր)

- 1) 1041 թ. մեկը մյուսի ետևից մահանում են Հայոց թագավորներ Աշոտ IV-ն ու Հովհաննես-Սմբատը:
- 2) 1071 թ. Մանազկերտի ճակատամարտից հետո, ազատվելով սասանյան գերիշխանությունից, մի քանի հայ իշխանական տներ փորձում էին ստեղծել քաղաքական նոր կենտրոններ:
- 3) 1081 թ. Գրիգոր Վկայասերի քրոջ որդին՝ Բարսեղն օծվում է Վկայասերին աթոռակից կաթողիկոս:
- 4) Գագիկ Կարսեցին 1086 թ. Ծամնդավում ժողով է գումարում:
- 5) 1043 թ. մեկը մյուսի ետևից մահանում են Հայոց թագավորներ Աշոտ IV-ն ու ու Հովհաննես-Սմբատը:

2. Բերված պնդումներից ո՞ր երկուսն են սխալ:

(2 x 0.5 = 1 միավոր)

- 1) Ս. Հովհան Օձնեցին պավլիկյանների դեմ հանդես է գալիս աստվածաբանական ճառով:
- 2) Արաբական տիրապետությունը ծանր հարված հասցրեց Պարսկաստանի զարգացմանը:
- 3) Վրաց Եկեղեցու առանձնանալու գործում իր բացասական դերն ունեցավ նաև Բյուզանդական Եկեղեցու կողմից բարձրացված ինն աստիճանների խնդիրը:
- 4) Դվինի երկրորդ ժողովի որոշումներով հայությունը վերջնականապես հաստատում էր իր ազգային-եկեղեցական ինքնորոշումը:
- 5) Պավլիկյանների աղանդն ընդունում էր Հին Կտակարանը, սակայն ժխտում էր եկեղեցական աստիճաններն ու կոչումները:

N 17
Շարադրանք
(4 x 0,5 = 2 միավոր)

1. Ներկայացրեք Սարգիս Ա. Սևանցու աթոռակալության շրջանը: *(0,5 միավոր)*
2. Բացատրեք Հայ-բյուզանդական եկեղեցական հարաբերությունները, Հռոմկլայի ժողովը: *(0,5 միավոր)*
3. Շարադրեք Սերմնացանի առակը և Հիսուսի մեկնությունը: *(0,5 միավոր)*
4. Պատմեք Վարագա Ս. Իսաչի տոնի մասին: *(0,5 միավոր)*